

Ivana Ožetski - „S maskom / Sunny day“, akrilik na platnu / V, 50 x 70 cm

Sanda Stanačev Bajzek

DEMASKIRANJE INFRAREDOM

17. 6. – 17. 7. 2021.

Grupa Infra / Ivana Ožetski - "Demaskiranje infraredom"

InfraredArt iliti infracrveno slikarstvo spoj je umjetnosti i tehnologije. Inovacija na području eksploatacije infracrvenog spektra koja se temelji na stvaranju jedinstvene slike dvostruke pojavnosti, jedne vidljive prostim okom, a druge pomoću infracrvene kamere. Kao novi način slikanja pokrenuo je i istraživanja tonova standardnih boja koja se koriste u umjetničkom slikarstvu, a razlikuju se po svojstvu apsorpcije infracrvenog svjetla. Ovo novo učenje o materiji boje, odnosno znanje o prodoru svjetlosti kolorističkim slojevima, temeljeno na eksperimentima hrvatskih znanstvenika, iniciralo je novi način umjetničkog stvaranja, novo slikanje sa smislom i znanjem o svojstvima boja. Jer svaka od slikarskih boja može se napraviti na bezbroj načina, a da zadrži isto svojstvo apsorpcije svjetla u vidnom spektru ljudskoga oka, a potpuno drugačija svojstva u bliskom infracrvenom području(NIR). Čini se to odabirom istih, kompatibilnih tonova obične akrilne boje,tzv.“blizanaca boja“ koje se različito manifestiraju unutar raspona do 1000 nm infracrvenog spektra. Nastaje „dvostruka slika“ -prva, prostim okom vidljiva, prikrija za naše oči nevidljivu, skrivenu sliku, koju možemo vidjeti tek pomoću dvostruke infracrvene ZRGB kamere. No, ovo nije tek novi način stvaranja u proširenom spektru (400 – 1000

nm). Ovu varljivost i ograničenost ljudske organske percepcije kao konstitutivne vizualne činjenice, a prenesene direktno u medij slikarstva, koristimo sada za osvajanje novog vizualnog prostora, kreiranje originalnog svijeta baziranog na skrivanju i otkrivanju. Prva koja je infrared slikom zakoračila u neslućene prostore u kojima se dotiču znanost i umjetnost je Nada Žiljak. Od 2009. godine njezino slikarstvo u svakoj novoj infracrvenoj slici poprima i nove, dublje akorde polikromne izražajnosti, slikarske materije i osnaženog crtačkog rukopisa. Nastaju „dvolična“ djela, skrivenih, dvosmislenih poruka kao odslik današnjeg svijeta dominacije višedimenzionalne stvarnosti. Nova umjetnost za novo vrijeme, i na sadržajnoj i na formalnoj razini. Nakon Nade Žiljak infrared metodu primjenjuje u svom umjetničkom izričaju i Dijana Nazor Čorda, produbljujući njome i znanstvenu praksu u području slikarstva. Ta potreba za inventivnošću, za novim, „dubljim“ ili drugačijim pogledom (u) umjetnosti, za pronalaskom novog izraza koji će umjetniku kao stvaralačkoj individui omogućiti ulaske u nove, drugačije dimenzije, rezultirala je 2019. godine osnivanjem **grupe Infra**. Nju do danas čini jedanaestero umjetnika, a na ovoj izložbi uz **Nadu Žiljak i Dijanu Nazor Čorda**, nove uratke

predstavljaju još četiri autorice: **Ana Divković, Ana Jakić Divković, Marija Galić i Ivana Ožetski**. Umjetnici grupe INFRA prilagodili su infrared metodu svome likovnom izričaju, počinju slikati bojama kontroliranog pigmenta od kojih neke ne vidimo prstim okom, skrivajući nam, a potom nam kamerom razotkrivajući što su to „sakrili“ u dijelu nama nevidljivog spektra. Tako boja prestaje biti tek estetska činjenica, fizikalno-kemijska smjesa uobličena u neku formu, već nam optička manipulacija očitovanja njezina spektra omogućava stvarati nova dvostruka oblička. Slikarima je dano novo znanje o boji. Boja i klasični medij slikanja na platnu dobili su novi poticaj. Otvaraju se mogućnosti dvostrukog izražavanja, ali i prilika da se skriveno i razotkrije.

A zašto se imamo potrebu skrivati, maskirati? Skrivi svoje pravo stanje, svoju pravu prirodu, biti netko drugi ili nešto drugo od onog što inače jesmo? Sakrivi svoj lik, zamijeniti ga maskom i preuzeti ulogu onoga što ta krinka predstavlja?

Ivana Ožetski u infraredartu kao novoj likovnoj formi otkrila je potencijal nadogradnje vlastita izraza. Sakrivi nam, ali više i otkrivi, o čemu razmišlja, što je nadahnjuje, kako doživljava sebe samu, ali i svijet oko sebe. Razvojna istraživanja u domeni suvremene psihologije zadržavaju i danas tezu da je „čovjek biće s maskom“. Ne maskiramo se samo fizički, već pojam „maskiranja“ ima svoju simboliku duboku ukorijenjenu

u čovjekovoj psihi i društveno-socijalnim obrascima našega ponašanja. Poznato je da svako od nas ima svoje privatno i svoje javno „ja“. Privatno „ja“ je najbolje znano nama samima i uključuje, pored ostalog, osobine i ponašanja koja ne pokazujemo pred drugima. Točno je da je većinom riječ o socijalno neprihvatljivim nagonima, za koje je C. G. Jung skovao termin, nazivajući ovu, „mračnu stranu“ naše osobnosti - sjena. No, ne nužno mračno, privatno „ja“ obuhvaća i našu idealnu sliku o sebi, pa „sjena“ nije samo negativna manifestacija osobnosti. U doslovnom ili prenesenom značenju u slikama Ivane Ožetski postala je gotovo osobni znak, izričajna konstanta, nematerijalnost materijalnosti opredmećena u brojnim interpretacijama. Zaslužna je za ugođaj i doživljaj promatranog, jer iz uobičajenog podređenog položaja, u Ivaninim slikama postavljena je u centar likovnog zbivanja. Pa i njezino značenje i uloga u samoj slici postaje složenija i slojevitija.

Nadalje, po Jungu sjena je jedan od četiri arhetipa kolektivno nesvjesnog koje, kao univerzalne praoblike nalik na ideju, ne možemo izravno percipirati, već tek u njihovim manifestacijama. U sunčevim odrazima, u entitetima koja nam omogućava svjetlost sama. Stoga nimalo začuđujuće, u Ivaninim novim slikama oplemenjena je novim znanjem o svojstvima boja i njihovoj sposobnosti apsorpcije

svjetlosti, novom metodom slikanja koja sada njezinu „sjenu“ demistificira i „demaskira“, ostavljajući je i dalje meditativnom, a napose novom i neobičnom. Pa se sada u Ivaninim interijerima (u oku nevidljivom sloju slike), nekoć magičnim prizorima ljudske neprisutnosti, javljaju sjene ljudske prisutnosti. Antropomorfna oblička, koja od banalnog prizora stvaraju prostor nabijen značenjima u kojima elementi osobnog emocionalnog taloženja postaju simbolima općeg. Autoričina namjera bila je omogućiti pogled iz novog rakursa, upustiti se u aktualna traženja unutar suvremene likovne umjetnosti, u istraživanja novih izražajnih mogućnosti prikaza pojavnosti kao što je sjena. Infrered metoda kao novi slikarski način utječe tako i na novi promatračev odnos spram Ivanine slike, na njezinu logiku kao umjetničke kreacije. Slike u kojima sjena gradi i formira, postaju sada svojevrsni vizualni izazovi koji nam se nude kako bismo ih dešifrirali i doživjeli, a činimo to upravo pomoću infrered tehnologije, „zavirujući“ sada IR kamerom u prostom oku nevidljiva

područja koja nam otkrivaju talent i sposobnost ove svestrane autorice. Slikarice koja pred sebe i pred nas postavlja izvedbeni izazov, oblikujući ga u uvjerljivu i jedinstvenu likovnu cjelinu. U djelo u kojem „padaju“ sve maske. U kojem smo i skriveni i razotkriveni, i egzibicionisti i voajeri. I persona i sjena.

InfraredArt potvrđuje i „razotkriva“ opće ljudsku potrebu za skrivanjem, postignutu kreiranjem ovog načina slikanja napojenog čežnjom za tajanstvenošću, ali i ukazivanjem na istodobnu potrebu za osobnim prikrivanjem, a razotkrivanjem i nadziranjem drugoga. Nije tek prezentacija tehnologije, već novi likovni izričaj, originalan i jedinstven pristup predstavljanja naše intime, naših misli i stavova, potreba da se neprestano skrivamo i razotkrivamo. U „sjenama“ Ivane Ožetski, u licu Isusa Dijane Nazor Čorda, u biblijskim citatima Ane Jakić Divković, u pukotinama razrušene baštine Marije Galić, u lucidnoj dosjetki -reinterpretaciji Trojanskog konja Ane Divković, u Suncem obasjanoj intimi Nade Žiljak.

Sanda Stanaćev Bajzek

IVANA OŽETSKI

Rođena je 1971. godine u Zagrebu. Diplomirala na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, nastavnički odjel, smjer slikarstvo u klasi prof. E. Kokota. 2016. dovršava postdiplomski studij slikarstva, na Akademiji za likovnu umetnost in oblikovanje u Ljubljani, s magistarskom temom Sjena i njezina boja (mentori: doc. mag. K.Čerče, prof. dr. J. Mikuž). Članica je HDLU-a, HZSU-a i HULULK-a. Više godina radila je kao ilustratorica, scenografkinja i vanjska suradnica različitih produkcijskih kuća te sudjelovala u izradi nekoliko dokumentarnih i igrano dokumentarnih filmova, serija i TV emisija. Kao samostalni umjetnik sudjelovala u brojnim samostalnim, skupnim izložbama i projektima: 2011. kao gostujuća umjetnica boravila u Rondo Studio Graz s projektom - Babel We Are Not Mad With You; 2016. i 2017. u projektu – Vrt kao prostor kreativnosti, kreativna razrada povijesnog povrtnjaka dvorca Jakovlje; 2017/18. u projektu Nikola Tesla – Mind from the Future / Zagreb, HDLU s radom What Is Your Frequency?; 2020. rezidencijalni boravak i izložba Geometrija prirode, u organizaciji Cultural City Network – Graz (Kulturvermittlung Steiermark); 2019/20. u projektu Land art, Earth art, Earthworks. z/Zemlja i antropocen ALU u Zagrebu. Uz stalno vraćanje crtežu i slikarstvu u klasičnom smislu, puno vremena posvećuje istraživanju novih područja likovnog izričaja, često kombinirajući nove tehnološke izazove s humanističko duhovnim sadržajima kojima traži odgovore na izazove suvremenog svijeta.

IVANA OŽETSKI

„Autoprofil“, akrilik na platnu / V, 60 x 60 cm

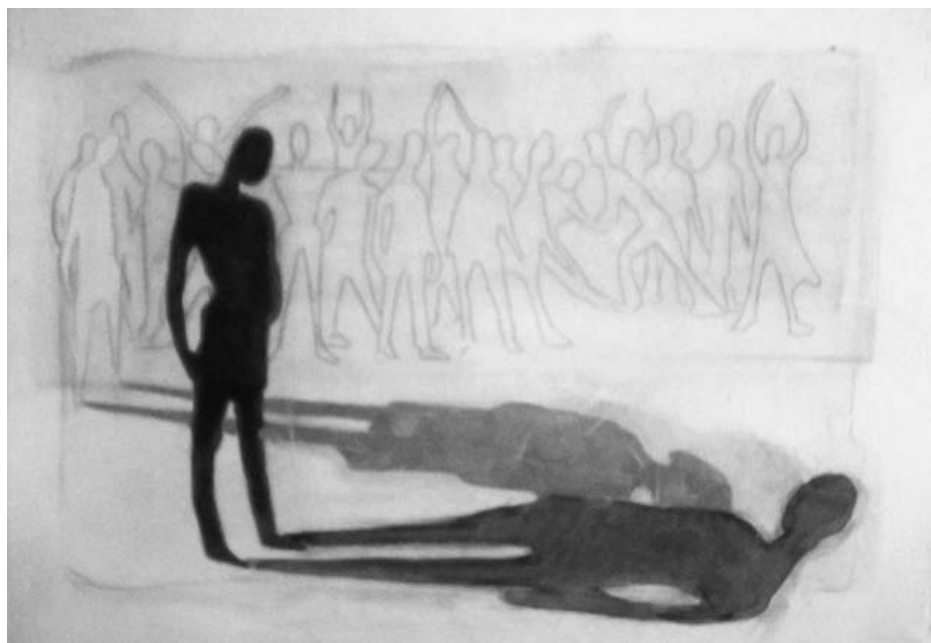
„Autoprofil“, akrilik na platnu / Z-IR, 60 x 60 cm

IVANA OŽETSKI

„Biti sam“, akrilik na platnu / V, 50 x 70 cm

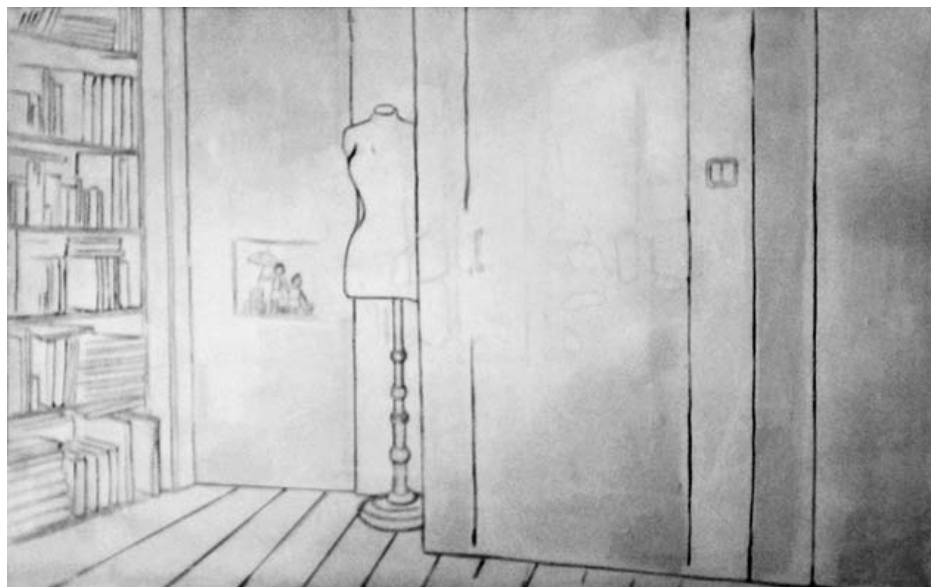

„Biti sam“, akrilik na platnu / Z-IR, 50 x 70 cm

IVANA OŽETSKI

„Ispred sobe III“, akrilik na platnu / V, 75 x 119 cm

„Ispred sobe III“, akrilik na platnu / Z-IR, 75 x 119 cm

NADA ŽILJAK

„Obasjana suncem“, akrilik na platnu / V, 120 x 200 cm

Nada Žiljak rođena je u Zagrebu 1944. u slikarskoj obitelji Kinert. Završila je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu 1967. i specijalku 1970. Slobodni je umjetnik.

Radi u mnogim tehnikama: ulje na platnu i papiru, akvarel, pastel te grafika i to suha igla, bakropis, linorez. Radovi joj se nalaze u brojnim muzejima i privatnim zbirkama. Samostalno je izlagala na pedesetak izložbi u zemlji i svijetu počevši od Budimpešte, Kaira, Graza, Kieva, Pečuha, Bratislave, Pariza, Londona, Kuala Lumpura, Taipeia, Asbacha, Bihaća, Sarajeva, Pittsburga.

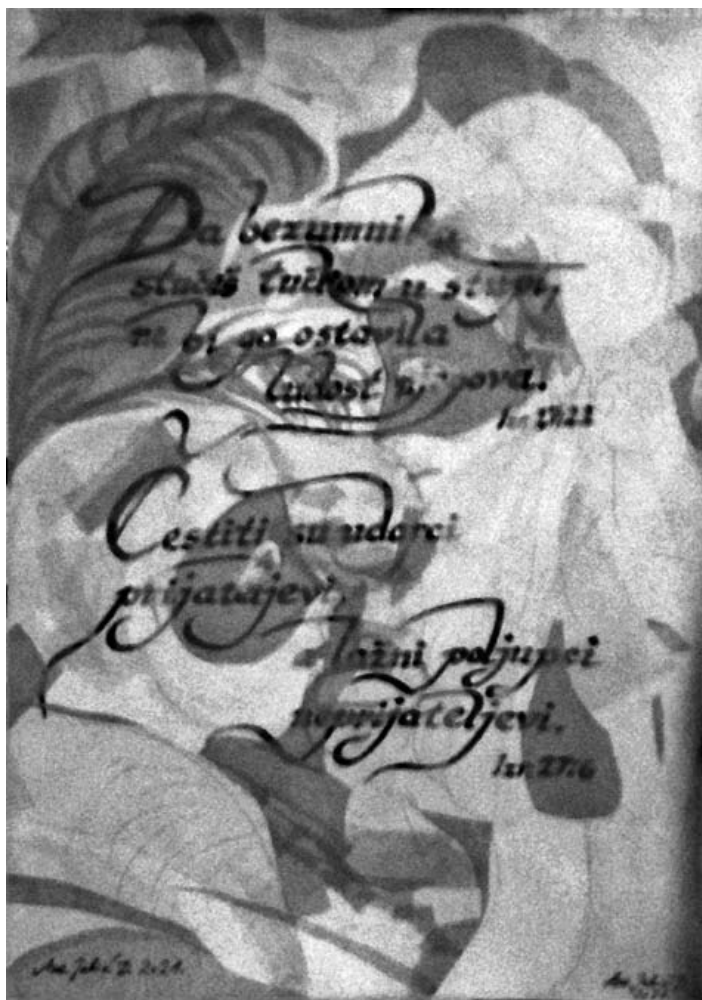
„Obasjana suncem“, akrilik na platnu / Z-IR, 120 x 200 cm

ANA JAKIĆ DIVKOVIĆ

„Kruna od perja“, kolaž/akril / V, 70 x 50 cm

Rođena je 1963. godine u Erdutu. Diplomirala je 1986. na grafičkom odjelu na ALU u Zagrebu, u klasi prof. Frane Para. Sudionica je brojnih skupnih izložaba te zapaženo izlaže i samostalno. Od 1982. uspješno se bavi ilustracijom. Autorica je dviju slikovnica (tekstovi i ilustracije), ilustrirala je dvadesetak knjiga za djecu, a ilustracije joj se nalaze u pedesetak udžbenika. Ilustrira knjige poezije i znanstvene publikacije, a za dječju ilustra-

„Kruna od perja“, kolaž/akril / Z-IR, 70 x 50 cm

ciju dobiva 2016. godine Nagradu Grigor Vitez. Objavljuje i ilustracije u časopisima Modra lasta, Smib i Radost. Osim slikanjem i izrađuje i skulpture od stakla koje su uvrštene i u publikaciju “Staklo u suvremenom hrvatskom kiparstvu”. Živi i radi u Zagrebu kao samostalna umjetnica. Članica je HDLU-a i HULULK-a.

ANA DIVKOVIĆ

„Trojanec“, kaširani papir, akril / V, 83 x 65 cm

Rođena je 1986. u Osijeku. Nakon završene Škole primijenjenih umjetnosti i dizajna, odjel dizajn metala, 2005. godine upisuje ALU u Zagrebu na kojoj završava diplomski sveučilišni studij kiparstva u klasi prof. D. Mataušića – smjer mala plastika i medaljarstvo. Članica je HDLU-a od 2012. godine, a od 2014.

„Trojanec“, kaširani papir, akril / Z-IR, 83 x 65 cm

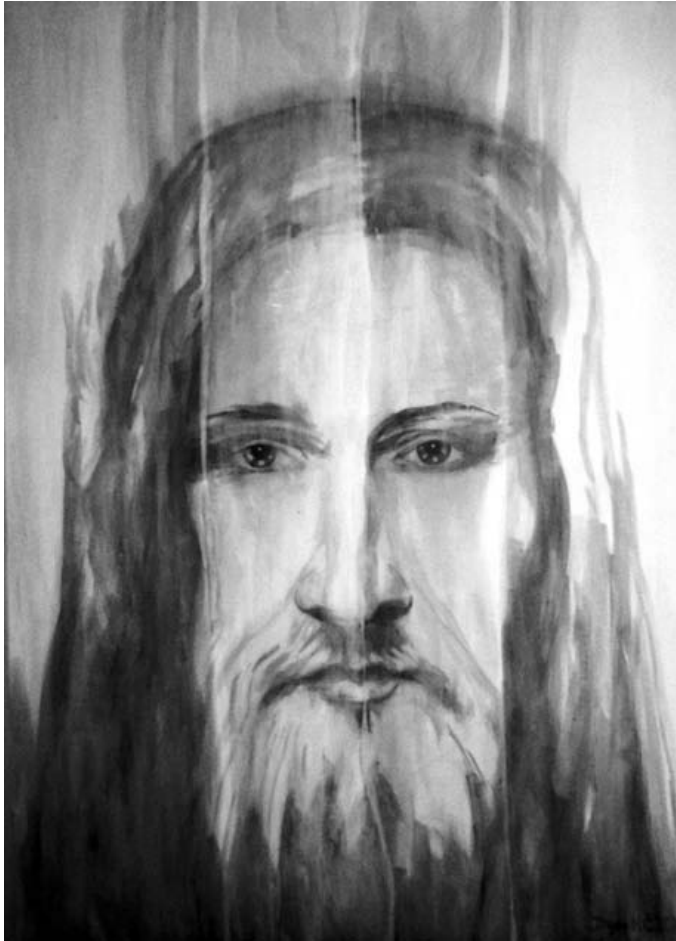
i HULULK-a. Sudjeluje na brojnim skupnim izložbama, kolonijama, likovnim susretima i radionicama art terapije, a upriličila je i nekoliko zapaženih samostalnih izložbi u Zagrebu. Članica je HULULK-a i HDLU-a. Živi i stvara u Zagrebu.

DIJANA NAZOR ČORDA

„Rasvijetli svoje Lice nad nama, Gospodine“, akrilik na platnu / V, 100 x 70 cm

Rođena je 1971. godine u Splitu. Diplomirala je 1995. godine na današnjoj Umjetničkoj akademiji u Splitu, stekavši zvanje profesora likovne kulture-restauratora. Doktorirala je na posljediplomskom doktorskom umjetničkom studiju slikarstva na ALU u Zagrebu 2017. pod mentorstvom red. prof. Igora Rončevića i izv. prof. dr. sc. Jane Žiljak Gršić. Od 1995. izlagala je na 34 samostalne izložbe u Hrvatskoj, Belgiji i Australiji te sudjelovala na preko 100 žiriranih skupnih izložbi u zemlji i inozemstvu. Stručno se usavršavala na rezidencijalnom boravku u Parizu (Cité Internationale

„Rasvijetli svoje Lice nad nama, Gospodine“, akrilik na platnu / Z-IR, 100 x 70 cm

des Arts ,2006.). Od 2007. Voditeljica je likovnog programa međunarodnog festivala Cest iz d'Best – Zagreb. Autorica je i koautorica je brojnih udžbenika (lik. umjetnosti) za osnovnoškolce. Zaposlena je u Hrvatskom restauratorskom zavodu od 2004. godine, na Odjelu za štafelajno slikarstvo. Dobitnica je više nagrada, priznanja i pohvala za umjetnički i pedagoški rad i odlikovana Redom Danice hrvatske s likom Antuna Radića 2013. Članica je HDLU-a, InSEA-e i IIC-Hrvatske grupe i HULULK-a. Živi i radi u Zagrebu.

MARIJA GALIĆ

Prisutnost svjetla / Pukotine“, akrilik na platnu / V, 75 x 65 cm

Rođena je 1962. godine u Bosanskom Brodu, Bosna i Hercegovina. Diplomirala je slikarstvo u Ljubljani (R Slovenija) u klasi prof. Mladena Jernejeca. Do sada je priredila 20 samostalnih izložbi u Hrvatskoj, Sloveniji i Bosni i Hercegovini. Sudjelovala je na šezdesetak skupnih izložbi. Dobitnica je Dekanskog priznanja i

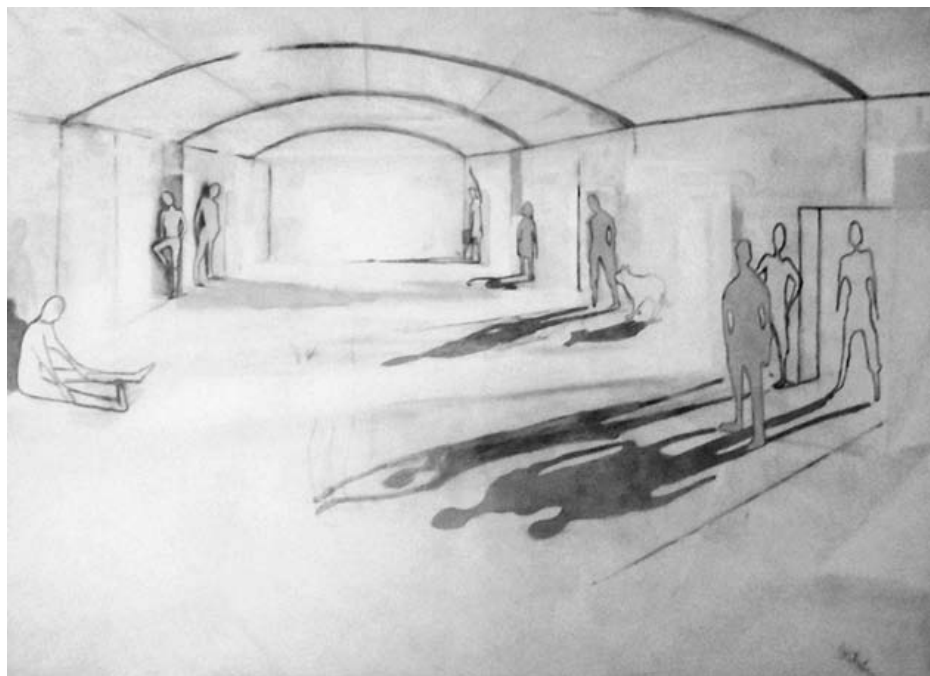
Prisutnost svjetla / Pukotine“, akrilik na platnu / Z-IR, 75 x 65 cm

Posebnog priznanja za umjetničko djelovanje 2012.-2017. godine, te sudjelovala u više domaćih i međunarodnih art projekata i likovnih kolonija. Članica je HULULK-a. Živi i djeluje u Zagrebu kao slobodna umjetnica.

IVANA OŽETSKI

„Nekom svjetlo, nekom tama“, akrilik na platnu / V, 100 x 140 cm

„Nekom svjetlo, nekom tama“, akrilik na platnu / Z-IR, 100 x 140 cm

„S maskom / Sunny day“, akrilik na platnu / Z-IR, 50 x 70 cm, Ivana Ožetski IR s naslovnice

Impressum:

Izložba: grupa INFRA „Demaskiranje infraredom“
Samostalna izložba Ivane Ožetski s grupom Infra

Galerija Sveti Ivan Zelina, Matije Gupca 8, Sveti Ivan Zelina

Organizatori: HULULK i galerija Sv. Ivan Zelina

Nakladnik: Fotosoft d.o.o.

Za nakladnika: Vilko Žiljak

Urednica svih izdanja: Jana Žiljak Gršić

Idejna i stručna koncepcija izložbe: Sanda Stanačev Bajzek

Predgovor: Sanda Stanačev Bajzek

Likovni i tehnički postav izložbe: Ivana Ožetski i Vilko Žiljak

Grafičko oblikovanje i priprema: Jana Žiljak Gršić

Tisak: Fotosoft d.o.o.

Naklada: 100 kom

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice
u Zagrebu pod brojem 001104331.

ISBN 978-953-7064-40-2

www.galerija.ziljak.hr/infra21.pdf